

HE 15/2017 vp Asetuksenantovaltuudet

Laki 2, Sote-järjestämislaki

Valtioneuvoston asetus, jollei erikseen toisin mainita

Järjestämislain valtuutussäännöksissä ei pitäisi olla PL:n kannalta ongelmallisia asioita. Tätä on tarkasteltu HE:n yksityiskohtaisten perustelujen jälkeen olevan säätämisyhteistyövaltuutuksen luvussa 4.16.

Asetusten valmistelu vuosien 2017 - 2018 aikana ja antaminen vuoden 2018 aikana. Valmistelu ei ole vielä alkanut tai on niin varhaisessa vaiheessa että tässä vaiheessa niistä ei ole annettavissa luonnoksia.

Valtuutussäännös	Onko nykyisessä lainsäädännössä vastaavaa	Valmistelutilanne ja muut huomiot
7 ja 8 §:t, THL voi antaa määräyksiä hyvinvointikertomuksen vähimmäistietosisällöstä ja tietojen toimittamistavasta	ks. alla 31 § Uusi säännös, vastaavaa ei ole nykyisessä lainsäädännössä.	Hyvinvointikertomukselle on jo olemassa nykytilanteeseen soveltuva vähimmäistietosisältö, jota käytetään myös Kuntaliiton sähköisessä hyvinvointikertomuksessa, jota useimmat kunnat käyttävät johtamisen apuvälineenä. Kunnat täydentävät näitä haluamallaan tiedoilla. Tietosisältöjä on nyt tarkistettava sote- ja maakuntauudistusta varten, koska kuntien tietotarpeet ovat jatkossa erilaiset ja maakuntiahan ei vielä ole olemassa. Tätä työtä tehdään yhdessä THL:n kanssa. Alueellisen hyvinvointikertomuksen kehittämistyötä on tehty jo useita vuosia THL:ssa ja useilla alueilla on jo valmisteltu sellainen useammankin kerran. Näiden pohjalta on meneillään sote-lain tarkoittaman alueellisen hyvinvointikertomuksen valmistelutyö.
10 § 1 mom; sote-yhteistyöalue	Uusi säännös. Vrt. kuitenkin erikoissairaanhoitolain 9 §, jonka mukaan asetuksella säädetään erikoissairaanhoitoon erityisvastuualueeseen kuuluvat sairaanhoito-	Järjestämislain mukainen yhteistyöalue perustuisi eräalueisiin. Asetus ei ole vielä valmisteilla

	piirit. Erityisvastuualuejakoa on tarkoitettu muuttaa siten, että Päijät-Hämeen shp kuuluisi HYKS:n ergaan.	
11 § 1 ja 2 mom; palvelujen kokoaminen suuremmiksi kokonaisuuksiksi	Uusi säännös. Säännös vastaa osin terveydenhuoltolain 45 §:n mukaista valtuutta säätää VnA:lla keskitettävistä palveluista. VnA:n uudistus on lausunto-kerroksella	Järjestämislain mukaisen asetuksen pohjana nykyinen VnA, lausuntokierroksen perusteella muutettuna. Lausuntoaineisto: http://stm.fi/artikkeli/-/asset_publisher/asetus-erikoissairaanhoidon-tyonjaosta-ja-keskittamisesta-lausunnolle Ks. jäljempänä oleva kuvaus säätämisyjärjestykseen liittyvistä arviosta
16 § 4 mom; yhteistyösopimus	Uusi säännös. Säännös vastaa osin terveydenhuoltolain 34 §:n 4 momenttia, jonka perusteella VnA:lla voidaan antaa tarkempia säännöksiä terveydenhuollon järjestämissuunnitelmasta.	Asetuksen valmistelu ei ole vielä käynnistynyt. HUOM! yksityiskohtaiset perustelut ovat virheelliset. Tuohon on eksynyt 19 §:n 6 momentin perustelut.
17 § 4 mom. yhteistyösopimuksen valmistelu ja aikataulu	Uusi säännös.	Asetuksen valmistelu ei ole vielä käynnistynyt.
19 § 6 mom; investointien ja tietohallinnon ohjaus	Uusi säännös.	Asetuksen valmistelu ei ole vielä käynnistynyt
21 § 3 mom; omavalvontaohjelma	Uusi säännös. Säännös vastaa osin sosiaalihuoltolain 47 §:n 2 momentissa olevaa valtuutussäännöstä sosiaalihuollon omavalvontasuunnitelman sisällön määrittelystä.	Asetuksen valmistelu ei ole vielä käynnistynyt.
24 § 3 mom. Valvira voi antaa määräyksiä omavalvontasuunnitelman laatimisesta ja sisällöstä	Uusi säännös. Säännös vastaa osin sosiaalihuoltolain 47 §:n 2 momentissa olevaa valtuutussäännöstä sosiaalihuollon omavalvontasuunnitelman sisällön määrittelystä.	Määräyksen valmistelu ei ole vielä käynnistynyt.
30 § 4 mom; palvelujen saatavuuden ja rahoituksen arviointi (STMA)	Uusi säännös.	Asetuksen valmistelu ei ole vielä käynnistynyt.
31 § 3 ja 4 mom THL voi antaa määräyksiä pykälässä säädetyn seurannan sekä 7 ja 8 §:ssä säädettyjen hyvinvointikerto-	Uusi säännös. Ks. kuitenkin L sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskuksen tilastotoimesta	Määräyksen valmistelu ei ole vielä käynnistynyt.

musten vähimmäistietosisällöstä ja tietojen toimittamistavasta	(409/2001) 3 §	
37 § 2 mom; maakuntien väliset korvaukset	Uusi säännös. Terveystieteidenhuoltolain 58 §:ssä on vastaava säännös kuntien välisen korvausten määrittelystä. Sosiaalihoito-osaston säännökset ovat vanhan sosiaalihoito-osaston (710/1982) 5 luvussa	Asetuksen valmistelu ei ole vielä käynnistynyt.
44 §; tutkimus- ja koulutuskorvaukset (STMA)	Säännös perustuu terveydenhuoltolain 66 §:ään. Sen nojalla on annettu asetukset 1436/2015 ja 349/2016	Asetuksen valmistelu ei ole vielä käynnistynyt.
45 § 3 mom; viranomaisvalvonta	Uusi säännös Säännös vastaa yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain 13 §:n 3 momenttia	Lupa- ja valvontaviranomaisia koskevat säännökset on tarkoitettu uudistaa 1.1.2019 lukien.
52 § 3 mom; varautumien häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin	Uusi säännös.	Asetuksen valmistelu ei ole vielä käynnistynyt.
59 § Henkilöstön ammattitaidon ylläpito (STMA)	Uusi säännös. Säännös vastaa terveydenhuoltolain 5 §:n 2 momentissa olevaa valtuutussäännöstä.	Asetuksen valmistelu ei ole vielä käynnistynyt.

11 § Keskittäminen, säätämisyjärjestyksestä

Ehdotetun järjestämislain 11 §:n 1 ja 2 momentti sisältävät valtuudet säätää valtioneuvoston asetuksella suuremmiksi kokonaisuuksiksi koottavista palveluista ja maakunnista, joihin palvelut kootaan sekä laajaan ympärivuorokautiseen päivystykseen kuuluvista palveluista. Ehdotettu asetuksenantovaltuus sisältää mahdollisuuden koota sekä sosiaalihuollon että terveydenhuollon palveluja, jos se on välttämätöntä palvelujen saatavuuden ja laadun sekä asiakkaiden oikeuksien varmistamiseksi tehtävän vaatavuuden, harvinaisuuden tai niistä johtuvien kustannusten perusteella. Terveydenhuollon osalta palvelujen keskittämistä on tehty nykyisin terveydenhuoltolain 45 §:n nojalla, joka sisältää vastaavankaltaisen asetuksenantovaltuuden säätää valtioneuvoston asetuksella niistä tutkimuksista, toimenpiteistä ja hoidoista, jotka kootaan suurempiin yksiköihin. Keskitettävistä palveluista säätäminen on siten ollut mahdollista jo nykyisin asetustasolla. Perustuslakivaliokunta ei terveydenhuoltolakiä säädettäessä lausunut kyseisestä asetuksenantovaltuudesta (PeVL 41/2010 vp). Ennen terveydenhuoltolain säätämistä vastaavankaltainen säännös sisältyi erikoissairaanhoitolakiin (erikoissairaanhoitolain 1062/1989 11 §:n 3 momentti sellaisena kuin se on laissa 122/2004).

Palvelujen suurempiin kokonaisuuksiin kokoamista koskeva asia sisältyi myös HE 224/2016:een. Siinä esitettiin terveydenhuoltolain 45 §:n muuttamista ja sosiaalihuoltolakiin uutta 33 a §:ää. Perustuslakivaliokunta totesi näistä lausunnossaan (PeV 63/2016 vp s. 7) seuraavasti:

Terveydenhuoltolain ehdotetun 45 §:n 5 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella säädetään tarvittaessa muun muassa keskitettävien tutkimusten, toimenpiteiden ja hoitojen määrällisistä ja muista edellytyksistä. Tarkoituksena vaikuttaa säännöksen kokonaisuuden ja sen perustelujen valossa olevan, että valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää edellytyksistä, joiden täytyessä keskittäminen tulee toteuttaa. Säännöksen sanamuodosta voi kuitenkin saada sen kuvan, että valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säännellä esimerkiksi jonkin keskittämisen piiriin kuuluvan hoidon antamisen tai toimenpiteen suorittamisen edellytyksiä. Sääntelyä on syytä sanonnallisesti tarkistaa. Vastaava huomio koskee myös sosiaalihuoltolain 33 a §:n 3 momenttiin ehdotettua asetuksenantovaltuutta.

PeV lausunnon perusteella esityksen mukaisen terveydenhuoltolain 45 §:n 5 momenttia ja sosiaalihuoltolain 33 a §:n 3 momenttia tarkistettiin sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnassa seuraavasti:

HE	Vahvistettu laki
45 § <i>Erikoissairaanhoidon työnjako ja eräiden tehtävien keskittäminen</i> ----- Valtioneuvoston asetuksella säädetään valtakunnallisesta ja alueellisesta sairaaloiden työnjaosta ja keskitettävistä tutkimuksista, toimenpiteistä ja hoidosta sekä tarvittaessa hoitoa antavista yksiköistä sekä keskitettävien tutkimusten, toimenpiteiden ja hoitojen määrällisistä ja muista edellytyksistä.	45 § <i>Erikoissairaanhoidon työnjako ja eräiden tehtävien keskittäminen</i> ----- Valtioneuvoston asetuksella säädetään valtakunnallisesta ja alueellisesta sairaaloiden työnjaosta ja keskitettävistä tutkimuksista, toimenpiteistä ja hoidosta sekä tarvittaessa hoitoa antavista yksiköistä sekä keskitettävien tutkimusten, toimenpiteiden ja hoitojen määrällisistä ja muista edellytyksistä, <i>joiden tulee täytyä keskittämistä toteutettaessa.</i>

33 a § <i>Sosiaalipalvelujen kokoaminen alueellisesti muiden palvelujen yhteyteen</i> ----- Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarvittaessa valtakunnallisesti ja alueellisesti keskitettävään palveluihin sisältyvistä toimenpiteistä <i>ja niiden määrästä ja edellytyksistä</i>. Valtioneuvoston asetuksella voidaan edellä tässä pykälässä tarkoitettua toiminnan yhteen sovittamista varten nimetä valtakunnallisia toimijoita. -----	33 a § <i>Sosiaalipalvelujen kokoaminen alueellisesti muiden palvelujen yhteyteen</i> ----- Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarvittaessa valtakunnallisesti ja alueellisesti keskitettävään palveluihin sisältyvistä toimenpiteistä. Valtioneuvoston asetuksella voidaan edellä tässä pykälässä tarkoitettua toiminnan yhteen sovittamista varten nimetä valtakunnallisia toimijoita. -----
--	--